

Nr 256.

Av herrar **Hjalmarsson** och **Berling**, i anledning av *Kungl. Maj:ts proposition med förslag till ändrad tid för kronouppbörden.*

Kungl. Maj:ts proposition nr 186 innehåller förslag till ändrad tid för kronouppbörden.

Vid genomläsandet av propositionen finner man en rätt stark uppslutning kring själva idén om kronouppbördens fördelning på två eller flera upp bördsterminer. Starkast framträder dock önskemålet i fråga om att få december månad fri för några skatteutgifter. Man har varit enig om att de penningetillgångar, över vilka affärlivet såväl som menige man förfogar, under december månad skola av dem få användas till andra ändamål än skatteutskylder till stat och kommun.

Den i ämnet verkställda sakkunnigutredningen har av departementschefen icke ansetts lämplig att nu läggas till grund för reformens genomförande. I avvaktan på vidare utredning i ämnet har departementschefen stannat vid att föreslå upp bördens fördelning på tvenne upp bördsterminer, förlagda till november och februari månader. En andra kronouppbörd under februari kommer otvivelaktigt att medverka till en mindre tillfredsställande kommunalupp börd under samma eller nästpåföljande månad. Statskontoret, kammarkollegium och riksräkenskapsverket erinra också härom och fram hålla, att den föreslagna upp bördstiden torde komma att föranleda vissa olägenheter för såväl de skattskyldiga som kommunerna. Vissa länsstyrelser och magistrater komma även till samma uppfattning. Styrelsen för Svenska landskommunernas förbund avstyrker, att andra kronouppbörden förläggas till februari månad, utan anser att den i stället bör förläggas till april månad. Styrelsen för Svenska stadsförbundet avstyrker bestämt förslaget om februari månad och påyrkar, därest en förändring skall ske, att andra upp bördsterminen framflyttas till maj månad. Styrelsen för Svenska landstingsförbundet anser däremot, att en andra upp bördsstämman till senare tidpunkt än vad departementschefen föreslagit, skulle från deras synpunkt vara mindre tillfredsställande.

Man finner härutav, att om enighet varit rådande om att få december månad fri från skatt och om första upp bördsterminens framflyttande till november månad, så äro förutsättningarna för erhållande av en för alla eller flertalet lämplig tid till en andra upp bördsstämman synnerligen små. Här brytas mot varandra statens och kommunernas intressen. Man kan ju för-

stå departementschefens farhågor för att framflytta den andra uppbördsterminen till någon av budgetsårets sista månader, men man måste också beakta de ekonomiska intressen, som våra kommuner hava att företräda och tillvarataga. Departementschefen anser emellertid, att »om en delning av kronouppbörderna är en för de skattskyldiga behöflig och nyttig reform — vilket ganska allmänt förordas — kan den knappast vara menlig för kommunerna som sådana. I varje fall föreligger för närvarande — därest statens intressen skola bliva behörigen tillgodosedda — näppeligen något annat val än att förlägga tiden för andra uppbördsterminen till februari månad».

Man ställer sig dock tveksam inför frågan, om de svårigheter som denna reform medför för våra kommuner motsvaras eller uppvägas av verkliga fördelar för de skattskyldiga. Det kan starkt ifrågasättas, huruvida de senare äro betjänta med att under november månad endast inbetala halva kronoskatten. Stora grupper skattebetalare och särskilt personer, som äro anställda i s. k. säsongyrken, få säkerligen större svårigheter att efter julmånaden och ofta månadslång arbetslöshet erlægga andra hälften av kronoskatten under februari månad. Därtill kommer, att månaden därpå, d. v. s. mars, hava vederbörande i allmänhet att erlægga första terminens kommunalskatt. Säkerligen kommer under sådana omständigheter denna uppbörd att giva mindre gott resultat.

Kostnaderna för statsverket beräknas av departementschefen till 35,000 kr. Häruti är dock endast medräknat de merkostnader, som skulle erfordras för länsstyrelsernas merarbete. Av postverket beräknad ökad ersättning cirka 86,000 kr. samt av häradsskrivareföreningen beräknad merkostnad för ett medelstort fögderi till lägst 1,000 kr. pr år äro ej medräknade. Som motiv till att postverkets merkostnad ej inberäknats anföres, »att ersättningen kan växla avsevärt», och som skäl för att ersättning till häradsskrivarna ej medtagits, framhålles, att »föreningen har dock icke framställt krav på ökad ersättning åt häradsskrivarna». Det synes oss dock vara självklart, att om ett merarbete på sätt i propositionen föreslagits påföres dessa, detta måste i så fall av statsverket betalas. Utöver dessa statsverket åvilande merkostnader medför ett bifall till propositionen en merutgift för magistratsstäderna enligt departementschefens beräkning av cirka 150,000 kr. Man måste ställa sig mycket reserverad mot departementschefens uppfattning, att denna merutgift utan vidare kan påföras städerna ifråga. Det kan väl dock icke vara riktigt, att staten beslutar om ändrade grunder för sin egen skatteuppbörd, och så utan vidare dekreterar att en viss grupp av skattskyldiga skall betala de merkostnader, som ett sådant beslut medför.

Av vad här anförts synes oss sålunda framgå, att ett bifall till Kungl. Maj:ts ifrågavarande proposition skulle för våra städer och kommuner medföra svårigheter och ringa fördelar för de skattskyldiga. Oss synes, som om skatteuppbördssystemet skulle kunna lösas på ett tillfredsställande sätt utan att någon uppdelning av kronouppbörderna sker. I varje fall bör detta

kunna anstå och prövas i samband med lösningen av hela problemet. Den föreslagna förändringen skulle måhända borttaga vissa olägenheter, som äro förknippade med det nuvarande systemet, men samtidigt bidra till skapandet av nya sådana.

Med stöd av vad som sålunda anförts få vi hemställa, det riksdagen måtte besluta,

att lämna Kungl Maj:ts proposition nr 186 med förslag till ändrad tid för kronouppbörden utan bifall.

Stockholm den 11 april 1931.

A. Hjalmarsson.

Edwin Berling.
